

НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ» (УКРПАТЕНТ)¹

РІЧНИЙ ТЕХНІЧНИЙ ЗВІТ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК² ЗА 2020 РІК

1. Загальний огляд останніх досягнень в інформаційній діяльності у сфері торговельних марок, що здійснюється Відомством

- Огляд концепції та планів, спрямованих на розвиток інформаційної діяльності у сфері торговельних марок, та очікувані строки їх реалізації

Основним документом, що визначав напрямки розвитку інформаційної діяльності в сфері торговельних марок у 2020 році, був План роботи державного підприємства "Український інститут інтелектуальної власності" (далі – Укрпатент), який включав стратегічні напрями "Патентно-інформаційне забезпечення у сфері інтелектуальної власності, забезпечення широкого доступу громадськості до інформації, пов'язаної з набуттям прав на об'єкти права інтелектуальної власності" та "Впровадження сучасних інформаційних технологій", які, зокрема, передбачають:

- всебічний розвиток основних напрямів інформаційного забезпечення у сфері інтелектуальної власності;

- запровадження нової версії/редакції Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (далі – МКТП) у перекладі українською мовою, створення інформаційно-довідкової системи, яка забезпечуватиме вільний доступ до неї громадськості через вебсайт Укрпатенту;

- здійснення комплексу заходів, спрямованих на забезпечення постійного безоплатного комплектування патентно-інформаційних ресурсів України поточними публікаціями бюлетеня "Промислова власність" на CD-ROM;

- уніфікація та гармонізація патентної документації України з урахуванням світового досвіду та відповідно до міжнародних стандартів Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі – ВОІВ) і чинного законодавства України.

Зокрема, зазначеним планом передбачена автоматизація процесів діловодства за заявками та охоронними документами на об'єкти промислової власності (далі – ОПВ), у тому числі знаками для товарів і послуг, та впровадження комплексу заходів за такими напрямками:

- розвиток технологічних автоматизованих систем діловодства за заявками та охоронними документами на знаки для товарів і послуг;

- автоматизація документообігу та забезпечення комплексної електронної обробки інформації;

- розробка та впровадження загальнодоступних інформаційних ресурсів для широкого кола користувачів;

- розвиток IT-інфраструктури;

- підвищення рівня безпеки інформаційної інфраструктури.

¹ Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.10.2020 № 1267-р державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) виконує функції Національного органу інтелектуальної власності (НОІВ).

² У тексті Закону України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" слова "знаки для товарів і послуг" в усіх відмінках і числах замінено словами "торговельна марка" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом № 815-IX від 21.07.2020.

- Нові проєкти, що розпочаті або відновлені цього року у контексті концепції та планів, зазначених вище, – короткий опис: цілі, партнери, завдання

Згідно з плановими завданнями у 2020 році були реалізовані роботи за такими проєктами:

1. Завершено проєкт зі створення комплексної автоматизованої системи діловодства за заявками на позначення та промислові зразки (далі – КАС ДЗ ППЗ).

Основним призначенням проєкту є автоматизація процедур та функцій в інформаційно-технологічних процесах діловодства за заявками на реєстрацію знаків для товарів і послуг, кваліфікованих зазначень походження товарів, прав на використання вже зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів, промислових зразків, а також автоматизація процедур та функцій в інформаційно-технологічних процесах діловодства, ведення відповідних державних реєстрів з метою спрощення та прискорення процесів набуття прав на ОПВ КАС ДЗ ППЗ, зменшення витрат коштів та часу при здійсненні процесів діловодства за ОПВ КАС ДЗ ППЗ.

2. Тривав проєкт з розвитку спеціальної інформаційної системи доступу до актуальних даних, що пов'язані з розглядом заявок та веденням державних реєстрів охоронних документів на ОПВ (далі – СІС).

СІС забезпечує доступ через мережу Інтернет до відомостей про будь-який ОПВ в режимі максимально наближеному до реального часу. Пошуковий механізм системи, що має універсальний інтерфейс пошуку, забезпечує відкритий та авторизований доступ (з використанням кваліфікованого електронного підпису) до будь-якого документа електронного дос'є об'єкта. В СІС реалізовано два пошукових механізми – простий та розширений. Для простого пошуку пошукова форма має спрощений вигляд. Розширений пошук має додатковий пошуковий інструментарій, за допомогою якого можна обмежити пошук за видом об'єкта промислової власності та правовим статусом. В залежності від обраного виду та правового статусу, можна обрати будь-який пошуковий параметр для пошуку.

У 2020 році в рамках розвитку СІС було реалізовано розділ, призначений для щоденного відображення відомостей про торговельні марки, за якими встановлено дату подання та розділ відображення відомостей про міжнародні реєстрації торговельних марок з поширенням на територію України.

3. Завершено проєкт зі створення автоматизованої системи «Загальносистемні засоби створення та використання інформаційних реєстрів об'єктів інформаційної системи Укрпатенту» (далі – ЗВІОУ).

У рамках розробки цього проєкту реалізована множина функцій ведення та використання класифікаторів та реєстрів, які забезпечують однозначне класифікування та обліковування об'єктів у середовищі інформаційної системи Укрпатенту, створення сервісів для використання та ідентифікації об'єктів інформаційної системи Укрпатенту, створення засобів ведення організаційної структури Укрпатенту, забезпечення доступу до загальносистемних класифікацій будь-яких компонентів інформаційної системи Укрпатенту.

- Основні види інформаційної діяльності в сфері торговельних марок та пов'язане з ними практичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), на яких була зосереджена увага минулого року

До основних видів інформаційної діяльності в сфері торговельних марок відноситься забезпечення експертизи заявок на торговельні марки, зокрема, формування пошукових баз даних для внутрішнього використання у закладі експертизи, здійснення пошукових робіт, публікація в бюлетені офіційних відомостей про видачу свідоцтв України на торговельні марки, а також створення інтерактивних баз даних і інформаційно-довідкових систем для інформаційного обслуговування широкого кола користувачів через мережу

Інтернет. Публікація відомостей про торговельні марки здійснювалася також на оптичних носіях.

Експертиза заявок на торговельні марки здійснювалася засобами АС "Знаки для товарів і послуг", яка має повний функціонал обробки текстів та ведення діловодства за заявками на всіх стадіях діловодства від подання заявки до завершення експертизи та ведення Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг.

Для формування інформаційних масивів, що включаються до публікації в бюлетені "Промислова власність", використовувалося автоматизоване робоче місце редакційного відділу.

Для інформаційних потреб експертизи заявок на торговельні марки впроваджені:

- версія 2020 року одинадцятої редакції Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків у перекладі українською мовою – МКТП (11-2020);

- восьма редакція Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків у перекладі українською мовою – МКЗЕЗ-8.

Для забезпечення широкого доступу користувачів до зазначених класифікацій на вебсайті Укрпатенту були вільно доступні такі інформаційно-довідкові системи (ІДС):

- ІДС "Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація)" для МКТП (11-2020);

- ІДС "Міжнародна класифікація зображувальних елементів знаків (Віденська класифікація)" для МКЗЕЗ-8.

У 2020 році проведені заходи з оновлення комп'ютерного та телекомунікаційного обладнання, програмного забезпечення, а також були здійснені заходи з оновлення апаратно-програмних засобів безпеки.

Проведені організаційно-технічні заходи щодо виведення з експлуатації морально застарілого обладнання та впровадження в експлуатацію нового комп'ютерного обладнання.

- Статистика: зміни в поданні заявок та видачі охоронних документів порівняно з минулим роком; напрямки або галузі, що зазнають швидких змін порівняно з минулим роком

Подано заявок:

у 2019 році – 33 736, у 2020 році – 27 895, що на 17,3 % менше порівняно з попереднім роком.

Зареєстровано свідоцтв:

у 2019 році – 17 322, у 2020 році – 19 640, що на 13,4 % більше порівняно з попереднім роком.

Протягом 2020 року з використанням системи електронного подання заявок на об'єкти промислової власності надійшло 17 707 заявок на торговельні марки за національною процедурою (63,5 % від загальної кількості заявок на торговельні марки за національною процедурою), що на 40,9 % більше ніж у 2019 році.

До напрямів, що зазнали найбільших змін у 2020 році, порівняно з попереднім роком належать: «Управління, зв'язок, нерухоме майно та фінансові операції» (-24,3 %), «Сільськогосподарська продукція та послуги» (-17,8 %), «Дозвілля, освіта, навчання» (-34,9 %), «Наукові дослідження, інформаційні та телекомунікаційні технології» (-29,7 %), «Текстильні вироби, одяг та аксесуари» (-34,1 %), «Перевезення (транспортування) та логістика» (-28,8 %).

- Інші питання та корисні посилання (URLs): річний звіт Відомства, сторінка новин, статистика, тощо

Річні звіти, Річні технічні звіти Відомства з інформаційної діяльності у сфері торговельних марок, статистична інформація Відомства:

<https://ukrpatent.org/uk/articles/statistics>

Новини Відомства з питань, які стосуються торговельних марок:

<https://ukrpatent.org>

Інформація щодо законодавства у сфері торговельних марок:

<https://ukrpatent.org/uk/articles/legislation-and-standards>

Інформація стосовно представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), які надають послуги у сфері охорони прав інтелектуальної власності:

<https://ukrpatent.org/uk/articles/patent-attorneys>.

Для зручного вивантаження даних щодо об'єктів промислової власності у форматі JSON та подальшого формування власних баз даних, створено та постійно удосконалюється API СІС, що працює за протоколом HTTP. API СІС доступний за адресою: <https://sis.ukrpatent.org/api/v1/open-data/>.

2. Послуги та діяльність Відомства, пов'язані з інформацією в сфері торговельних марок

- Інформація та підтримка, що надається Відомством заявникам щодо подання заявок на папері та/або електронного подання (роз'яснення, семінари тощо) – URLs

Інформація про різні процедури та джерела інформації про торговельні марки для користувачів, зокрема, інформація щодо законодавства у сфері торговельних марок, послуги та діяльність Відомства, пов'язані з інформацією в сфері торговельних марок, статистична інформація тощо публікується на вебсайті Укрпатенту (<https://ukrpatent.org/>).

Відомості про **інформаційні послуги**, у тому числі платні, **які надаються Укрпатентом**, зокрема відділенням патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності, публікуються на вебсайтах Укрпатенту (<https://ukrpatent.org/>) та відділення (<http://iii.ua>).

Інформація для заявників щодо подання заявок на торговельні марки представлена на вебсайті Укрпатенту (<https://ukrpatent.org/>).

Заявники можуть подавати до Укрпатенту заявки на торговельні марки на паперових носіях, а також засобами електронного подання.

Електронне подання заявок може здійснюватися через **Систему подання електронних заявок (СПЕЗ-1)**. В системі реалізовано особистий кабінет заявника, через який надається доступ до усіх документів, що виникають в процесі взаємодії закладу експертизи та заявника під час розгляду заявки.

Також електронне подання заявок на знаки для товарів і послуг та електронний обмін між закладом експертизи і заявниками може здійснюватися засобами системи електронної взаємодії (СЕВ ЗЕС).

Роз'яснення щодо роботи з системами, правила складання заявки, посібники для користувачів та нормативні документи наведені на вебсайті Укрпатенту за адресами:

<http://base.ukrpatent.org/efiling>;

<https://sev.ukrpatent.org/>

Підписання електронних документів здійснюється кваліфікованим електронним підписом. Інформація щодо отримання електронного цифрового підпису (кваліфікованого електронного підпису) розміщена на вебсайті Укрпатенту у розділі **"Отримання електронних довірчих послуг"** за адресою: https://ukrpatent.org/i_upload/file/Poriadok-nadannia-poslug-ESP-2017--.pdf

Доступ до онлайн-публікацій, що містять відомості про торговельні марки, надається через вебсайт Укрпатенту (<https://ukrpatent.org/uk>).

- Наявність матеріалів заявки у електронній формі

Матеріали заявок на торговельні марки (як первинні, так і вторинні) незалежно від способу надходження, а саме, у електронному вигляді, на паперових носіях, електронною поштою, факсом або іншими телекомунікаційними мережами, автоматично або після сканування вносяться та зберігаються у електронному архіві документів та використовуються технологічними системами в процесі ведення діловодства за заявками.

- Діяльність з класифікування

Класифікування та рекласифікування; використовувані системи класифікування, наприклад, Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація), Міжнародна класифікація зображувальних елементів знаків (Віденська класифікація), інші класифікації

У складі АС "Знаки для товарів і послуг" та АС "Міжнародні реєстрації знаків" функціонує система, за допомогою якої здійснюється перевірка класифікаційних індексів. Ця система включає довідники з системами класифікації та спеціальне програмне забезпечення для здійснення функцій перевірки класифікаційних індексів та проведення рекласифікації.

З 1 січня 2020 року відповідним наказом Укрпатенту було введено в дію версію 2020 року 11-ї редакції Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (МКТП (11-2020)) у перекладі українською мовою.

Протягом II півріччя 2020 року виконано комплекс необхідних робіт, які забезпечили запровадження в державній системі правової охорони інтелектуальної власності з 1 січня 2021 року МКТП (11-2021) у перекладі українською мовою, зокрема, створено відповідну ІДС.

У ІДС "Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація)" реалізована опція доступу до повного масиву матеріалів МКТП у перекладі українською мовою (опція "Попередні версії"). Матеріали доступні у вигляді, в якому вони існували на час чинності відповідних версій/редакцій МКТП. Тобто, забезпечується доступ до ІДС, які були створені для МКТП-9, МКТП-9 (другого, зміненого, видання), МКТП-10 та МКТП (10-2013). МКТП-7 та МКТП-8, які публікувалися лише у друкованому вигляді, доступні у вигляді файлів формату PDF.

- Використання електронних класифікаційних систем та передумови застосування тієї чи іншої класифікації

У 2020 році використовувались такі електронні класифікаційні системи:

- у процесі експертизи заявок на торговельні марки – МКТП (11-2020) та МКЗЕЗ-8 в перекладі українською мовою у рамках АС "Знаки для товарів і послуг";

- широким колом користувачів, насамперед заявниками, – ІДС "Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація)" для МКТП (11-2020) та ІДС "Міжнародна класифікація зображувальних елементів знаків (Віденська класифікація)" для МКЗЕЗ-8, безоплатний доступ до яких надавався через вебсайт Укрпатенту.

Після внесення ВОІВ змін до поточної версії/редакції МКТП та запровадження її нової версії/редакції засобами адміністрування формується нова версія/редакція МКТП для технологічних АС.

- Питання, пов'язані з опрацюванням різних видів нетрадиційних торговельних марок (наприклад, тривимірних, рухомих, голограмних, кольорових тощо)

Функціональність АС "Знаки для товарів і послуг" забезпечує можливість опрацювання кольорових та звукових знаків.

- Інша діяльність

3. Джерела інформації щодо торговельних марок, які забезпечує Відомство

- Основні види публікацій Відомства у сфері торговельних марок, їх зміст та носії (на папері, на компакт-дисках, онлайн – URLs)

Інформація Відомства про торговельні марки надавались шляхом публікації у друкованих виданнях сфери правової охорони інтелектуальної власності, патентно-інформаційних продуктах на оптичних носіях, безоплатних інформаційно-пошукових Інтернет-ресурсах Укрпатенту – електронних базах даних (БД), інформаційно-довідкових системах (ІДС) та Спеціальній інформаційній системі Укрпатенту (СІС):

- бюлетень "Промислова власність" – друковане періодичне видання;
- електронне видання бюлетеня "Промислова власність" – аналог друкованого видання бюлетеня (<https://ukrpatent.org/uk/articles/bulletin-ip>);
- електронне видання бюлетеня "Промислова власність" (на CD-ROM з інтегрованою пошуковою системою) - аналог друкованого видання бюлетеня;
- національний CD-ROM "Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг";
- акумулятивний оптичний диск DVD "Знаки для товарів і послуг, зареєстровані в Україні" (на платній основі);
- БД "Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня "Промислова власність" (<http://base.ukrpatent.org/searchBul/>);
- БД "Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг" (<http://base.uipv.org/searchBUL/search.php?dbname=certtm>);
- БД "Відомості про добре відомі знаки в Україні" (<http://base.uipv.org/searchBul/search.php?dbname=certwkm>);
- Інтерактивна БД "Заявки на знаки для товарів і послуг, прийняті до розгляду" (<http://base.uipv.org/searchBUL/search.php?dbname=apptmc>);
- ІДС "Відомості про стан діловодства за заявками на знаки для товарів і послуг" (<http://base.uipv.org/searchTMStat/search.php>);
- ІДС "Відомості про свідоцтва України на знаки для товарів і послуг, дія яких припинена, або які визнано недійсними" (<http://base.uipv.org/searchTmRevoke/search.php>);
- ІДС "Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація)" – за цим посиланням доступні чинна та усі попередні версії/редакції МКТП у перекладі українською мовою, які втратили чинність;
- ІДС "Міжнародна класифікація зображувальних елементів знаків (Віденська класифікація)" – за цим посиланням доступні чинна та усі попередні версії МКЗЕЗ у перекладі українською мовою, які втратили чинність.
- "Спеціальна інформаційна система Укрпатенту" (СІС) (<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/simple/>).

Відомості стосовно торговельних марок публікувались в Книзі/Томі 2 бюлетеня "Промислова власність" у таких розділах: "Відомості про заявки на торговельні марки", "Відомості про видачу свідоцтв України на торговельні марки", "Відомості про добре відомі торговельні марки в Україні", "Відомості про знаки, зареєстровані відповідно до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та/або Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, яким надана охорона в Україні" (до жовтня 2020 року), "Відомості про торговельні марки, зареєстровані відповідно до Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, з поширенням на територію України" та "Відомості про торговельні марки, зареєстровані відповідно до Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, яким надана охорона в Україні" (з жовтня 2020 року), у покажчиках до розділів та в розділі "Сповідання". Кольорові зображення знаків для товарів і послуг (у разі їх наявності) публікувались у відповідному розділі.

Публікації в бюлетені "Промислова власність" включають:

- для розділу "Відомості про заявки на торговельні марки" – визначені Відомством відомості, що включають бібліографічні дані, зображення позначень, що заявляються;
- для розділу "Відомості про видачу свідоцтв України на торговельні марки" – визначені Відомством відомості, що включають бібліографічні дані, зображення торговельних марок;
- для розділу "Відомості про добре відомі торговельні марки в Україні" – визначені Відомством відомості, що включають бібліографічні дані, зображення торговельних марок;
- для розділу "Відомості про знаки, зареєстровані відповідно до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та/або Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, яким надана охорона в Україні" – визначені Відомством відомості стосовно знаків, зображення знаків у чорно-білому виконанні;
- для розділів "Відомості про торговельні марки, зареєстровані відповідно до Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, яким надана охорона в Україні" та "Відомості про торговельні марки, зареєстровані відповідно до Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, з поширенням на територію України" - визначені Відомством відомості стосовно торговельних марок, зображення торговельних марок.

Бюлетень "Промислова власність" видавався двічі на місяць — протягом 2020 року видано 24 номери бюлетеня.

З тією ж періодичністю видавався національний CD-ROM "Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг", який вміщує такі відомості: бібліографічні дані, зображення знаків, перелік товарів і послуг, згрупованих за класами МКТП.

Публікації в електронних інформаційних ресурсах:

- електронне видання бюлетеня "Промислова власність";
- БД "Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня "Промислова власність" – відомості про видачу свідоцтв України на знаки для товарів і послуг та відомості про добре відомі знаки в Україні. Крім того, у розділі "Відомості про видачу свідоцтв України на знаки для товарів і послуг" (як додаткова оперативна складова) надається інформація про правовий статус свідоцтв;
- БД "Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг" – бібліографічні дані, перелік товарів і послуг, зображення знаків;
- БД "Відомості про добре відомі знаки в Україні" – вміщує визначені Відомством відомості стосовно знаків, визнаних добре відомими в Україні, перелік товарів і послуг, зображення знаків;

- Інтерактивна БД "Заявки на знаки для товарів і послуг, прийняті до розгляду" – вміщує відомості про всі заявки на знаки для товарів і послуг, які знаходяться на стадії кваліфікаційної експертизи (експертизи по суті);

- "Спеціальна інформаційна система Укрпатенту" (СІС) – вміщує відомості про заявки на торговельні марки, відомості про торговельні марки, зареєстровані відповідно до Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, з поширенням на територію України, відомості про видачу свідоцтв України на торговельні марки, відомості про добре відомі торговельні марки в Україні. Крім того, як додаткова оперативна складова, надається інформація про правовий статус свідоцтв.

- Офіційні бюлетені: основні види сповіщень, періодичність випуску, носії (на папері, на компакт-дисках, онлайн – URLs)

У розділі "Сповіщення" бюлетеня "Промислова власність" (друковане та електронне видання) з періодичністю його виходу публікувались сповіщення стосовно виданих свідоцтв України на торговельні марки (знаки для товарів і послуг), в обсязі, передбаченому відповідним Законом України, що включають зміни до відомостей, що занесені до Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг, відомості про видачу дублікатів свідоцтв, про зміни, які відбулися внаслідок виправлення помилок, та інші відомості, що стосуються реєстрації торговельних марок.

Крім того, у цьому ж розділі публікуються зміни до відомостей про стосовно міжнародних реєстрацій торговельних марок.

Зазначені відомості доступні на:

<https://ukrpatent.org/uk/articles/bulletin-ip>

<https://base.uipv.org/searchBul/>

<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/simple/>

- Інформаційні продукти (охоплення, носії тощо), що доступні експертам, у т.ч. зовнішня документація та бази даних

Склад інформаційної бази для проведення експертизи заявок на торговельні марки (пошуковий фонд) затверджений відповідним наказом Укрпатенту і, зокрема, включає:

- АС "Знаки для товарів і послуг", Базу даних добре відомих знаків, а також АС "Промислові зразки";

- БД "Законодавство України";

- БД "Article 6 ter Express";

- БД "MedNet Services";

- БД "Global Brand Database";

- електронну версію "Madrid Monitor";

- відповідні державні та національні класифікатори України;

- чинні версії/редакції МКТП та МКЗЕЗ;

- довідково-інформаційний фонд експертизи Укрпатенту, інші довідково-інформаційні джерела, переважно в електронному вигляді.

- Інформаційні продукти (охоплення, носії тощо) та послуги, що доступні зовнішнім користувачам; умови доступу (наприклад, безкоштовно, на умовах передплати тощо)

Для інформаційного забезпечення широкого кола користувачів надається вільний доступ до відомостей щодо торговельних марок через вебсайт Укрпатенту – див. перелік публікацій у електронних ресурсах вище.

Бюлетень "Промислова власність" на CD-ROM розсилався у рамках безоплатного комплектування патентних фондів визначених організацій України відповідно до Реєстру безоплатної розсилки, затвердженого у встановленому порядку.

Зовнішні користувачі також мали можливість придбати офіційний бюлетень "Промислова власність" на CD-ROM з пошуковою системою, CD-ROM "Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг", ретроспективний акумулятивний оптичний диск DVD "Знаки для товарів і послуг, зареєстровані в Україні".

У вільному доступі на вебсайті Укрпатенту також наявні: **Річні звіти Відомства, Річні технічні звіти** Відомства з інформаційної діяльності у сфері торговельних марок, які Укрпатент готує для ВОІВ, щоквартальний статистичний збірник «Промислова власність у цифрах. Показники діяльності у сфері промислової власності» (далі – **Інтернет-видання "Промислова власність у цифрах"**), неофіційні **переклади стандартів ВОІВ українською мовою**, які мають найбільше практичне значення і стосуються різних ОПВ, у т.ч., торговельних марок (рубрика "**Стандарти ВОІВ**").

На вебсайті Укрпатенту також розміщені та щоквартально оновлювалися "**Перелік адрес зарубіжних баз даних об'єктів промислової власності, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті**" та "**Перелік науково-технічних баз даних та довідкових ресурсів, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті**".

Інформація про послуги, що доступні зовнішнім користувачам, надана у першій частині розділу 5 "**Діяльність, спрямована на сприяння доступу користувачів до інформації у сфері торговельних марок та її ефективне використання**".

- Інформація про правовий статус (вид інформації, охоплення, носії тощо)

Відомості, що стосуються правового статусу зареєстрованих свідоцтв України на знаки для товарів і послуг в обсязі, передбаченому відповідним Законом України, публікувались у розділі "Сповідання" бюлетеня "Промислова власність" як у його друкованому виданні, так і в електронному вигляді (Бюлетень "Промислова власність" на CD-ROM, бюлетень «Промислова власність» на <https://ukrpatent.org/uk/articles/bulletin-ip>) та БД "Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня "Промислова власність").

Крім того, така інформація надається в ІДС "Відомості про свідоцтва України на знаки для товарів і послуг, дія яких припинена, або які визнано недійсними", а також (як додаткова оперативна складова) у відповідних розділах БД "Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня "Промислова власність", у СІС Укрпатенту та БД "Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг".

- Інші джерела

4. ІКТ-підтримка послуг та діяльності Відомства, пов'язаних з інформацією у сфері торговельних марок

- Спеціальні програмні засоби/інструменти, що спрямовані на підтримку основних видів діяльності в рамках Відомства: загальний опис, характеристики, переваги, можливі вдосконалення

Основним інструментом експертизи заявок на знаки для товарів і послуг та ведення державних реєстрів є автоматизована система АС "Знаки для товарів і послуг". Ця система призначена для автоматизації повного циклу діловодства за заявками на знаки для товарів і послуг. Увесь цикл формування, погодження, підписання, передачі та реєстрації документів здійснюється на основі електронної технології.

АС "Знаки для товарів і послуг" включає в себе такі бази даних (БД):

- TradeMarks – БД знаків для товарів і послуг;
- Doc – БД документообігу;

- Madrid Monitor – міжнародні знаки, які надходять в Україну (з 2018 року);
- MadridNotif – БД сповіщень стосовно міжнародних реєстрацій;
- NMadrid – міжнародні знаки, які надходять з України;
- OFFICE – БД загального відділу;
- Ref – БД довідників;
- Romarin – міжнародні знаки, які надходять в Україну (до 2018 року);
- Root – БД адміністратора;
- Similar – БД для пошуку рішень для схожих знаків;
- SixTer – БД для пошуку знаків (герби, прапори);
- TMPPLetter – БД для відправлення кореспонденції;
- TMSearch – БД пошукової системи;
- WellKnownMarks – БД для пошуку добре відомих знаків.

- Комп'ютерна техніка, що використовується для забезпечення діяльності Відомства

Серверна частина побудована на серверах платформи x86 виробництва Hewlett-Packard (HP) (DL380Gen10, DL380Gen8, DL380G7, DL380G5, DL360 Gen8).

Моделі сховищ інформації:

- HP (3Par StoreServ 7200, MSA2050, MSA2040, P2000, MSA2324fc).

Мережа сховищ інформації Storage Area Network (SAN) побудована на комутаторах HP SN3000B, HP SAN Switch 8/24.

Загальна мережева інфраструктура базується на:

- кластері з двох пристроїв Checkpoint NGTP 5600, який містить VPN та Firewall модулі для зв'язку з Інтернет та забезпечує контроль доступу до сайтів мережі Інтернет і захист IT-інфраструктури Укрпатенту від складних загроз і шкідливих атак (ботнетів, цільових атак, АРТ-атак і атак нульового дня);

- окремому пристрої Checkpoint SandBlast Appliance TE100X. Threat Emulation додатково запобігає зараженню мереж від невідомих джерел, захищає від загрози нульового дня та таргетованих атак;

- пристрої Barracuda Spam & Virus FireWall для захисту поштових серверів;

- внутрішньому маршрутизаторі (побудованому на сервері Unix) для підтримки локальної комп'ютерної мережі Укрпатенту.

Локальна комп'ютерна мережа включає в себе набір комутаторів HP Aruba 8320, HP Aruba 2930M, HP Procurve 2910al-24G, HP 2530-48, HP 2510-48 та розділена на п'ятдесят віртуальних мереж (Vlan).

Серверна інфраструктура повністю віртуалізована. На фізичних серверах застосовується операційна система Microsoft Hyper-V Server 2016 та VMware ESXi, що дозволяє створювати та експлуатувати продуктивні віртуальні сервери. Сервери віртуалізації об'єднанні в кластери Hyper-V, які дозволяють організувати високу доступність продуктивних серверів з операційними системами Microsoft Windows Server 2019, Microsoft Windows Server 2016, Microsoft Windows Server 2012R2, Microsoft Windows Server 2012, Microsoft Windows Server 2008R2 та CentOS 7.

В якості систем керування базами даних використовується MS SQL Server 2017, MS SQL Server 2016, MS SQL Server 2014, MS SQL 2008R2, MS SQL 2005, PostgreSQL, MySQL.

Функціонує доменна структура Активного каталогу (AD), яка дозволяє централізовано керувати всіма інформаційними ресурсами, включаючи користувачів, комп'ютери, файли, периферійні пристрої, доступ до служб, мережевих ресурсів, веб-вузлів, баз даних тощо.

Для організації відмовостійкості доменної структури використовується декілька контролерів домену.

Сервер WSUS забезпечує оновлення операційних систем серверів та клієнтських комп'ютерів.

Антивірусний сервер ESET забезпечує централізоване керування всіма антивірусами на комп'ютерах користувачів, оновлення антивірусних баз, генерацію звіту про оновлення баз та існуючі загрози.

Для резервного копіювання даних використовуються програмний продукт компанії Veeam - Veeam Backup & Replication, що забезпечує безперервний захист віртуальних та фізичних серверів для їх надійного відновлення. Існує план відновлення усіх серверів та сервісів після аварії.

Використовуюється також і інші продукти сімейства Microsoft System Center 2019, а саме: Virtual Machine Manager (SCVMM) для керування віртуалізацією, System Center Configuration Manager (SCCM) для інсталяції операційних систем та налаштування програм.

Заходи з розвитку IT-інфраструктури, які проводились за поточний період, були направлені на побудову відмовостійкого ядра комп'ютерної мережі, підвищення її пропускної здатності, рівня безпеки та керованості, заміну застарілих компонентів апаратної частини інфраструктури, консолідацію та віртуалізацію серверів. Сервери віртуалізації об'єднані в кластери, що забезпечує високу готовність усіх систем.

Загалом корпоративна мережа складається з 650 персональних комп'ютерів, 24 фізичних та 76 віртуальних серверів, 10 сховищ інформації та різноманітного комутаційного обладнання.

Для користувачів інформаційних систем реалізоване підключення до Інтернет для пошуку та перегляду інформації.

- Внутрішні бази даних: охоплення, оновлення, взаємозв'язок з зовнішніми джерелами

При здійсненні експертизи заявок на знаки для товарів і послуг використовуються дані з низки джерел (внутрішніх та зовнішніх):

- База даних міжнародних реєстрацій знаків. Інформація до бази даних міжнародних реєстрацій завантажується з сайту ВОІВ (<ftp://ftpird.wipo.int/wipo/madrid/romarin/> та <ftp://ftpird.wipo.int/wipo/madrid/notif/ua/>) та зберігається в базі даних міжнародних реєстрацій;

- База даних "Герби та прапори (6ter)". Інформація до бази даних завантажується з сайту ВОІВ (<ftp://ftpird.wipo.int/wipo/6ter/>) та зберігається в базі даних АС "Знаки для товарів і послуг";

- База даних міжнародних реєстрацій промислових зразків. Інформація до бази даних міжнародних реєстрацій завантажується з сайту ВОІВ <ftp://ftpird.wipo.int/wipo/hague/>;

- База даних АС "Знаки для товарів і послуг";

- База даних АС "Промислові зразки";

- База даних добре відомих знаків;

- База даних кваліфікованих зазначень походження товарів;

- База даних центрального електронного архіву документів, яка забезпечує зберігання документів та їх атрибутів у електронній формі.

Актуалізація внутрішніх баз даних здійснюється в процесі ведення діловодства за заявками та ведення відповідних державних реєстрів.

- Ведення та підтримка електронного пошукового фонду: структура фонду, оновлення, зберігання, документи з інших Відомств, що входять до пошукового фонду

- Електронні системи адміністративного управління (реєстр, правовий статус, статистика та адміністративна підтримка)

- Інше

5. Діяльність, спрямована на сприяння доступу користувачів до інформації у сфері торговельних марок та її ефективне використання

- **Бібліотека Відомства (якщо пов'язана з інформацією у сфері торговельних марок): обладнання, управління фондом, мережа бібліотек у країні, взаємодія з іноземними бібліотеками**

З метою задоволення потреб громадськості України у патентній інформації, що необхідна для вивчення та аналізу в процесі створення, правової охорони та використання об'єктів промислової власності (ОПВ), у структурі відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту функціонує **Фонд патентної документації громадського користування (ФГК)** – найбільша в Україні загальнодоступна патентна бібліотека (бібліотека відомства інтелектуальної власності).

Основним джерелом комплектування ФГК зарубіжною патентною документацією протягом тривалого часу залишається міжнародний обмін з національними зарубіжними відомствами. Завдяки такому міжнародному співробітництву в державній системі правової охорони інтелектуальної власності накопичені значні фонди як поточної, так і ретроспективної зарубіжної патентної документації, зокрема, офіційні бюлетені багатьох країн світу. ФГК також містить методичні, довідково-інформаційні та періодичні видання.

У ФГК читачі мали можливість ознайомитись з інформацією щодо торговельних марок, опублікованою в бюлетені "Промислова власність" (Книга/Том 2) на паперовому/електронному носіях, а також в бюлетенях зарубіжних відомств інтелектуальної власності.

Для відвідувачів забезпечено безоплатний доступ до матеріалів ФГК у читальному залі. Робота замовників з фондами зарубіжної документації, наявної у ФГК на оптичних носіях, проводиться разом із консультантами відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності.

Інформація про склад ФГК та відомості про його щоквартальні поповнення публікувалися в рубриці "Патентно-інформаційні фонди" на вебсайтах Укрпатенту (<https://ukrpatent.org/uk/articles/fond-fkg>) та його відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності (<http://iii.ua/>).

Протягом 2020 року забезпечувались належні умови зберігання документів у ФГК, що відповідають встановленим вимогам і гарантують їх збереженість.

ФГК розміщений на виробничих площах відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності у 3-х спеціально пристосованих та обладнаних приміщеннях (два сховища загальною площею 81 кв. м. та читальний зал площею 40 кв. м.). Оснащений 10 сучасними комп'ютерами з відповідним ліцензійним програмним забезпеченням, а також сканерами, принтерами та ксерокопіювальними апаратами.

Для надання користувачам можливості здійснювати оперативний доступ до електронних інформаційних ресурсів, крім традиційного доступу до мережі Інтернет для зручності користувачів підключено мережу Інтернет на основі Wi-Fi технологій.

Відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності надавало, у т.ч. на базі ФГК, усі необхідні консультації, а також послуги як на платній, так і безоплатній основі. На безоплатній основі надавалися консультації щодо оптимальних шляхів проведення інформаційного пошуку, пошуку документації на CD-ROM та у базах даних через мережу Інтернет тощо.

Крім того, відділенням патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності надавались відповідні платні послуги, у т.ч. проводились різні види пошуку інформації та документації.

Стосовно торговельних марок протягом 2020 року були виконані такі роботи:

- надано 178 консультацій стосовно перевірки правильності складання матеріалів заявки, у тому числі, на реєстрацію торговельних марок – 130. Найбільш поширеним питанням є попереднє визначення відповідності позначення, що заявляється, умовам надання правової охорони за результатами інформаційних пошуків по базах зареєстрованих знаків на тотожність та схожість;
- надано 283 практичних рекомендації з питань складання матеріалів заявки на реєстрацію торговельних марок;
- проведено 6874 пошуки на тотожність та схожість позначень (торговельних марок);
- проведено 2883 іменних (фірмових) пошуки по усім ОПВ, в тому числі, по торговельним маркам, зокрема, на запити арбітражних керуючих та ліквідаторів підприємств-банкрутів, Міністерства юстиції України;
- складено 9 комплектів заявочних матеріалів для подання на міжнародну реєстрацію знаків для товарів і послуг;
- підготовлено 11 комплектів документів про передання виключних майнових прав власності на торговельні марки.

Консультації з питань надання правової охорони, використання, виявлення порушень і захисту прав на усі ОПВ є надзвичайно популярною послугою. Найбільш поширеними є питання, пов'язані з процедурою отримання правової охорони ОПВ, у т.ч. щодо торговельних марок. Протягом року в телефонному режимі надано понад 42 182 таких консультацій. Здійснено індивідуальний прийом 466 заявників.

З квітня 2017 року в Україні на базі відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту працює бібліотека-депозитарій ВОІВ, а доступ до документів надається на безоплатній основі.

- Публікації про різні процедури та джерела інформації про торговельні марки для користувачів, наприклад, книги, брошури, Інтернет-видання тощо

На вебсайті Укрпатенту вільно доступні:

- інформація про торговельні марки, яка публікується у **Річних звітах, Річних технічних звітах** Відомства з інформаційної діяльності у сфері торговельних марок, щоквартальних випусках **Інтернет-видання "Промислова власність у цифрах"** (статистична інформація);
- "Методичні рекомендації з окремих питань проведення експертизи заявки на знак для товарів і послуг" (https://ukrpatent.org/i_upload/file/metod-rek-tm-05112018.pdf).

У періодичних виданнях, зокрема, у науково-практичному журналі "Інтелектуальна власність в Україні", друковане та електронне видання якого розповсюджується на всій території України за передплатою, публікуються статті (зокрема, фахівців державної системи правової охорони інтелектуальної власності) з різноманітних питань, у т.ч. пов'язаних з правовою охороною торговельних марок. Друковане видання журналу вільно доступне у ФГК відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту.

З метою забезпечення інформаційного супроводження розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема, вдосконалення української патентно-термінологічної бази, стандартизації та уніфікації термінології у сфері інтелектуальної власності, Укрпатент здійснює переклад українською мовою стандартів ВОІВ, у першу чергу тих, що мають найбільше практичне значення і стосуються різних ОПВ, а також забезпечує їх своєчасну актуалізацію.

Всього Укрпатентом виконано неофіційний переклад 25 стандартів ВОІВ, які розміщені на вебсайті Укрпатенту в рубриці "Стандарти ВОІВ".

- Співробітництво з університетами, центрами підтримки технологій та інновацій тощо

З метою комплектування патентних фондів визначених організацій України (органів національної системи науково-технічної інформації, зокрема державних та національних бібліотек, а також університетів, на підрозділи яких покладені відповідні патентно-інформаційні функції, у тому числі бізнес-інноваційних центрів університетів) протягом звітнього року бюлетень "Промислова власність" на CD-ROM безоплатно надсилався зазначеним та деяким іншим організаціям України відповідно до реєстрів безоплатної розсилки, затверджених у встановленому порядку.

- Освіта та підвищення кваліфікації: навчальні курси, модулі електронного навчання (URLs), семінари, виставки тощо

Детальна інформація про заходи в державній системі правової охорони інтелектуальної власності у 2020 році опублікована на вебсайті Укрпатенту, зокрема, у щоквартальних випусках **Інтернет-видання "Промислова власність у цифрах"**, а також міститься у **Річному звіті** про діяльність Укрпатенту за 2020 рік.

Інші заходи

У 2020 році відділенням патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту забезпечувалось функціонування Інтернет-біржі промислової власності, мета якої – просування вітчизняних ОПВ, в тому числі торговельних марок, сприяння розвитку винахідництва та інноваційної діяльності, підвищення рівня усвідомлення суспільством значення інтелектуальної власності, інформування широкого кола зацікавленої громадськості.

Загалом у звітному році на "Біржі промислової власності" підготовлено, розміщено та актуалізовано 152 проекти.

Вебсайт Інтернет-біржі промислової власності: <http://exchange.iii.ua/uk>.

6. Міжнародне співробітництво у сфері інформації щодо торговельних марок

- Міжнародний обмін інформацією про торговельні марки у машинозчитуваній формі (наприклад, Офіційними бюлетенями)

Функції міжнародного обміну патентною документацією здійснює Укрпатент, визнаний у 2003 році на законодавчому рівні Центром міжнародного обміну виданнями відповідно до "Конвенції про міжнародний обмін виданнями", прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією ООН з питань освіти, науки і культури.

У рамках міжнародного обміну Укрпатент у 2020 році:

- надсилав бюлетень "Промислова власність" на CD-ROM до 4-х зарубіжних відомств;

- надавав доступ до бюлетеня "Промислова власність" через FTP-сервер патентним відомствам Австрії та Японії, а також Роспатенту.

Крім того, Роспатенту через FTP-сервер також надавався доступ до даних, які публікуються у національному CD-ROM "Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг".

- Участь у міжнародних або регіональних заходах та проектах, пов'язаних з інформацією про торговельні марки

У 2020 році Укрпатент продовжував міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності з ВОІВ та у рамках проектів Європейського союзу (ЄС).

У рамках міжнародного співробітництва фахівці Укрпатенту також брали участь (у режимі онлайн) у роботі 3-х Цільових груп (ЦГ) Комітету зі стандартів ВОІВ (КСВ) з розробки нових стандартів ВОІВ, їх оновлення, а також інших проектів КСВ:

- ЦГ з правового статусу (Legal Status Task Force);
- ЦГ з частини 7 Посібника ВОІВ з інформації та документації у сфері промислової власності (Part 7 Task Force);
- ЦГ щодо публічного доступу до патентної інформації (Public Access to Patent Information Task Force).

У 2020 році продовжувалась співпраця Укрпатенту з ВОІВ щодо онлайн-інструменту Мадридської системи "Менеджер товарів і послуг" (МТП). Укрпатент забезпечував супровід та актуалізацію інформаційного наповнення україномовної версії МТП, що функціонує на офіційному веб-сайті ВОІВ з лютого 2015 року, зокрема, представлення українською мовою нових елементів інтерфейсу, які розробляються та актуалізуються ВОІВ в рамках розвитку МТП. Версія МТП українською мовою надає доступ до алфавітних переліків товарів/послуг, заголовків класів та пояснювальних приміток до них поточної версії МКТП у перекладі українською мовою – для міжнародної реєстрації знака, і слугує допоміжним інформаційним засобом для реєстрації за національною процедурою.

Відповідно до ініціатив, спрямованих на розвиток глобальної інфраструктури інтелектуальної власності, зокрема, шляхом покращення доступу до інформації та сприяння її використанню, у рамках яких ВОІВ пропонує низку безкоштовних онлайн-пошукових сервісів, Укрпатентом було завершено розпочату в 2019 році взаємодію з ВОІВ у рамках проектів з наповнення Глобальної бази даних брендів (Global Brand Database) та Глобальної бази даних промислових зразків (Global Design Database) для одержання технології пошуку зображень на основі ШІ та її інтеграції з внутрішніми системами Укрпатенту.

Результатом співпраці стало приєднання України до проектів з розвитку глобальних баз даних, що стосуються знаків для товарів і послуг – Global Brand Database та промислових зразків – Global Design Database.

За даними повідомлень, розміщених на вебсайті ВОІВ, з травня 2020 року в Global Brand Database наявний весь національний фонд знаків для товарів і послуг, а з червня 2020 року в Global Design Database – фонд промислових зразків.

- **Допомога країнам, що розвиваються**

- **Інші заходи**

7. Інша інформація

Однією з пріоритетних цілей закладу експертизи є забезпечення функціонування ефективної системи менеджменту якості (далі – СМЯ), запровадженої в Укрпатенті у 2012 році. Сертифікат № 321012076/2 відповідності СМЯ Укрпатенту вимогам ISO 9001:2015 чинний до 14.09.2021.

27 – 28 липня 2020 року представником міжнародного сертифікаційного органу «DEKRA» ТОВ «Глобал Сертифік» проведено другий наглядний аудит системи менеджменту якості (СМЯ) Укрпатенту з метою підтвердження її відповідності вимогам ISO 9001:2015.

Під час роботи аудиторів від ТОВ «Глобал Сертифік» було перевірено діяльність основних підрозділів підприємства на предмет ефективності їх роботи, оцінено якість упровадження рекомендацій, отриманих під час 1-го наглядового аудиту. Представники аудиторської компанії відзначили високий фаховий рівень працівників Укрпатенту та значний обсяг роботи/заходів проведених із зацікавленими сторонами у 2020 році.

За результатом аудиту ТОВ «Глобал Сертифік» подано клопотання про продовження дії сертифіката (підтвердження відповідності системи менеджменту якості Укрпатенту вимогам ISO 9001:2015) до серпня 2021 року.

У 2020 році істотних змін у функціонуванні СМЯ Укрпатенту не відбулося.